

सल्लाहीका उखु किसानले आन्दोलन गर्नेमल, खाद, बिउ लगायतको ५२ करोड भन्दा बढी बक्यौता बाँकी

दैनिक समाचारदाता
सल्लाही २५, मंसिर ।

चिनी मिल सञ्चालकबाट बक्यौता र कम उठाइदिन सरकारले गरेको बाचा पुरा नभएको भन्दै सल्लाहीका उखु किसानले मंसिर २८ गतेदेखि काठमाडौँस्थित माइतीधरमा धर्ना दिने भएका छन् ।

माइतीधर मण्डलाबाट निकास ननिस्किए सिंहदरबार र बालुवाटार घेराउसम्मको आन्दोलन गर्ने गरी तयारी गरिएको उखु किसान संघर्ष समिति सल्लाहीका संरक्षक राकेश मिश्रले जानकारी दिएका छन् ।

सरकारले किसानसँग गरेको

१५ जना बिरामीरुलाई दोसल्ला ओढाएर सम्मान

दैनिक समाचारदाता
राजविराज २५, मंसिर ।

७२ औं विश्व मानवअधिकार दिवसको अवसर विहीबार गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पतालका १५ जना बिरामीरुलाई दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरिएको छ ।

महिला अधिकारकर्मी सुनिता साहले अस्पतालका बिरामीरुलाई फलफूलसहित दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरेकी हुन् ।

अस्पतालको गाइनो वार्डमा भर्ना भएका १२ जना र सर्जिकल वार्डका ३ जना बिरामीरुलाई फलफूल, एक थान मास्कसहित दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरिएको छ ।

शितलहरबाट जोखिम न्यूनीकरण बाटुको विषयमा ध्यान दिओ :

- जाडो यामको लागि समयमै न्यानो कपडाको बाँकी छ ।
- शितलहरको समयमा घर बाहिर खुल्ला स्थानमा धेरै समय नविताओ ।
- रातको समयमा न्यानो सिरक, कम्मल जस्ता ओइने प्रयोग गरी ।
- शितलहर चलेको समयमा आगो तापेर शीरलाई न्यानो राखी, छाती र टाउकोलाई विशेष गरेद चिसोबाट जोगाओ ।
- चिसोको समयमा शीरलाई चाहिने आवश्यक खानेकुगा र पर्यामात्रामा तातो झोलिलो खानेकुराहरु खाने गरी ।
- बालबालिका, वृद्धबृद्धा, गर्भवती महिला तथा विरामीहरुको हेचाहमा विशेष सतर्कता अपनाओ, बालबालिकाहरुलाई न्यानो अवस्थामा राख्ने व्यवस्था मिलाओ ।
- शितलहर चलेको बेलामा घेरेलु पशुपंचीलाई सकेसम्म खुल्ला स्थानमा चराउन नलैजाने व्यवस्था मिलाओ । गोठ अथवा टहरामै राख्ने प्रयास धाँस, पराल र दाना दिने व्यवस्था मिलाओ ।
- चिसोको कारण विरामी भएमा तत्कालै नजिकको स्वास्थ्य चौकी वा अस्पतालमा तुरुन्त पुर्याओ ।
- चिसो मौसममा कोभिड-१९को सक्रमण बढी हुने हुगा स्वास्थ्य सम्बन्धि मापदण्ड अपनाउन विशेष ध्यान दिओ ।
- चिसोका कारण पुशुपंची विरामी भएमा नजिकैको पशु चिकित्सालयमा तुरुन्तै सम्पर्क गरी ओषधी उपचार गर्ने व्यवस्था मिलाओ ।
- कोटा भित्र आगो बाली नातो पार्दा प्रयास भेण्टिलेशनको व्यवस्था मिलाउने गर्नै ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय,
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,
सप्तरी

- अपराध अनुसन्धान तथा अदालती काम कारबाहीमा कुनै व्यक्ति वा साक्षीलाई बुझन श्रव्य दृश्य सम्बाद (भिडियो कन्फरेन्स) को प्रयोग गर्न सकिने,
- समाचार पत्र वा विश्वीय माध्यमबाट स्याद तमेल गर्न सकिने,
- अठार वर्ष उमेर नपुगेको बालबालिकालाई नावालिङ मानिने,
- भुट्टा उजुरी दिएमा सजाय हुने तथा क्षतिपूर्ति तिर्नु पर्ने ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

सल्लाहीका उखु किसानले आन्दोलन गर्नेमल, खाद, बिउ लगायतको व्यवस्थापन र उपलब्धता ५२ करोड भन्दा बढी बक्यौता बाँकी गराउन काँग्रेसको माँग

दैनिक समाचारदाता

राजविराज २५, मंसिर ।

नेपाली काँग्रेस क्षेत्रिय कार्य समिति सप्तरीले मल, खाद, उन्नत बीउ प्राविधिक तथा उत्पादित बालीको बजार व्यवस्थापन तथा उपलब्धता गर्न माँग गरेको छ ।

श्रीराम सुगर मिलले बक्यौता तिर्न जग्गा विक्रीको प्रस्ताव राखेको तर भूमिसुधार मन्त्रालयबाट स्वीकृति नपाइएको मन्त्रालयकी सहप्रकृता उर्मिला केसीले बताए । उनले चिनी मिलका सञ्चालकहरु मन्त्रालयको सम्पर्कमै रहेको र किसानका लागि बक्यौता दिलाउन मन्त्रालयले निरन्तर प्रयास गरेको बताए ।

चार लाख रकम लुटिए

दैनिक समाचारदाता

सिरहा २५, मंसिर ।

सिरहाको लहान नगरपालिका ३ भगवानपुर गाउँ नजिकैबाट चार लाख रकम लिएर घर जाई गरेका गाढा गाउँका करिब ५४ वर्षीय जागेश्वर यादवलाई पेस्तोल देखाई मास्क लुटिएको छ ।

घरायसी ऋण तिर्न लहानस्थित जनउत्थान वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाबाट चार लाख रकम लिएर घर जाई गरेका गाढा गाउँका करिब ५४ वर्षीय जागेश्वर यादवलाई पेस्तोल देखाई मास्क लगाएका दुई अपारिचित

व्यक्तिको समूहले सो रकम लुटेर लगेको प्रहरीले जनाएको छ ।

मोटरसाइकलमा सवार मास्क र कालो हेल्मेट लगाई बाटो कुरिरहेका दुई जना मध्ये एक जनाले पेस्तोल छातीमा बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

लकडाउन अथवा निषेध आदेश रहेहो वा हटेपनि कोरोना संक्रमणको जोखिम कायम छ, सतर्क रहौं, सुरक्षित बनौं

कोरोना भाइरस सजिलै सर्वे मुख्य तीन अवस्थाहरु

कोभिड-१९ बाट जोगिन तीन 'भ' बारे जानकारी राखौं

भिडभाड हुने स्थान

जहाँ धेरै मान्देहरु जमा भएका हुन्छन

भौतिक दूरी कम हुने स्थान

जहाँ नजिक बसेर वार्तालाप गर्नुपर्ने हुन्छ

भेन्टिलेशन नभएको

वा दोहेरो हावा नचल्ने स्थान

यी तीनवटै अवस्थाको मिलाप हुने स्थानमा कोरोना संक्रमणको जोखिम अत्यन्त उच्च हुन्छ

भिडभाड, भौतिक दूरी कम हुने र भेन्टिलेशन पर्याप्त नभएका स्थानहरुबाट टाढा रहौं, कोरोनाबाट बचौं

तपाईंले अपनाउनु पर्ने सावधानीहरु

भिडभाड हुने स्थानमा नजाओ तथा भौतिक दूरी कायम नहुने सौंहरो स्थानहरुमा सकेसम्म कम समय बित्ती गरी

सार्वजनिक स्थानमा सर्वैव कम्तीमा दुई भौतिक दूरी कायम गर्ने

पर्याप्त दोहेरो हावा प्रवाहका निमित्त इयाल तथा ढोकाहरु तथा सोन्का दुवे हाँचिङ गर्दा हुने स्थानमा अनिवार्य खाली राखी रुपमा मास्कको प्रयोग बसाली गरी

साधारण लक्षण माल भएमा घरमै बसौं, आवश्यक परेमा अस्पताल जाओं

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

७२ प्रतिशतलाई कोभिड- १९ खोप तयारी

काठमाडौं, २५ मद्सिर (रासस) ।

नेपालको कूल जनसङ्ख्याको ७२ प्रतिशत मानिसलाई कोरोना भाइरसविरुद्ध खोप लगाउने योजना सरकारले बनाएको छ । कूल जनसङ्ख्याको दुई तिहाईभन्दा बढीलाई खोप लगाउँदा त्यसले समुदायस्तरमा प्रतिरोधात्मक क्षमताको कार्य गर्ने र अन्यलाई लगाउनु नपर्ने हुन्छ ।

बालबालिकालाई अहिले सम्म खोप परीक्षण नगरिएको र उनीहरूबाहेक सबैलाई खोप लगाउने योजना रहेको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयका सहप्रवर्त्ता डा समीरकुमार अधिकारीले जानकारी दिनुभयो ।

अहिले बन्न थालेको खोप १५ वर्षभन्दा माथिका उमेर समूहलाई मात्र परीक्षण गरिएकाले नेपालमा पनि सोही समूहका व्यक्तिलाई लगाइने छ । नेपालमा १५ वर्षमुनिका २८ प्रतिशत जनसङ्ख्या रहेको र उनीहरूलाई खोप लगाइने छैन । उहाँले बालबालिकाभन्दा माथिका उमेर समूहमा परीक्षण भएर सफल भएपछि, तिनलाई पनि खोप लगाइने जानकारी दिनुभयो ।

सरकारले पहिलो चरणमा २० प्रतिशत जनसङ्ख्यालाई खोप लगाउने भएको छ । मन्त्रालयले विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन, ग्लोबल भ्याक्सिन अलाइन्स 'गाभी' र 'सेपी' नामक तीन सङ्गठनको

'कोभ्याक्स सुविधा' नामक संयन्त्रन्तर्गत निःशुल्क खोप ल्याउने तयारी गरेको छ । 'कोभ्याक्स सुविधा' ले गरीब र कम आय भएका मुलुकलाई निःशुल्क खोप उपलब्ध गराउने भएको छ ।

कोभिड-१९ खोप सल्लाहकार समितिका संयोजक डा श्यामराज उपर्याको दिनको स्मरणमा आजका दिनलाई विश्वभर नै विश्व मानवअधिकार दिवसका रूपमा संसारभर मनाइन्छ । संयुक्त राष्ट्रसङ्घद्वारा जारी ३० बुँदै सो घोषणापत्रले नागरिकका समग्र अधिकारका विषयलाई समेटेको छ ।

पहिलो चरणमा आउने २० प्रतिशतमध्ये शुरुमा तीन प्रतिशत स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी र वृद्धवृद्धलाई दिइनेछ । सरकारले बाँकी ५२ प्रतिशत खोप कूटनीतिक नियोगबाट सरकार-सरकार (जिटुजी) सार्वजनिक खरीद नियमालीअनुसार र ठेकामार्फत ल्याउने छ । उहाँका अनुसार सरकारले रु ४८ अर्ब खोप ल्याउनका लागि बजेट विनियोजन गरेको छ ।

अहिले फाइजर एण्ड बायोएन्टेक, मोडेना (अमेरिका), अक्सफोर्ड-एस्ट्रोजेनेका (बेलायत), 'स्पुर्टिनिक-भी' र र्यामेलिया (रुस) र 'साइनोभ्याक्स' (चीन) का खोप अहिले अन्तिम परीक्षणमा छन् । तीमध्ये फाइजर कम्पनीको खोप सफल परीक्षण भई विश्व वास्थ्य सङ्गठन (डब्ल्युएचओ)ले भख्यैर मान्यता प्रदान गरेको छ ।

यो वर्ष लाग्नासाथै विश्वव्यापीरूपमै कारोना भाइरस 'कोभिड-१९' को महामारीको असर देखियो र यसका कारण विश्वमा लाखौं नागरिकले ज्यान पनि गुमाउनुपर्यो । कति नागरिक परिवार गुमाउनुपरेको पीडामा छन् भने क्रम अहिले पनि रोकिएको छैन । यसरी विगत वर्षका तुलनामा हेर्दा यस वर्ष महामारीबाट सिर्जित विविध कारणले गर्दा नागरिकका अधिकारका दायरा पनि खुम्चिएका तथा यसैकारण विश्वका कैयौं देशका नागरिकका आधारभूत अधिकारसमेत हनन् भएका गुनासा पनि विश्वव्यापीरूपमै सुनिएको छ ।

मानवअधिकारका अन्य विषय वस्तुभन्दा पनि यो वर्ष नागरिकले ज्यान जोगाउन नै ठूलो सक्स भएको अनुभव संसारका विभिन्न देशका नागरिकको छ । नागरिकलाई यस्तो भयो कि मनौं बाँच्न पाउनु नै मानिसको सबैभन्दा ठूलो अधिकार हो । त्यसैले पनि यस वर्ष बाँच्नु र बचाउनुलाई मूल विषयवस्तु बनाएर वर्ष विश्वभर नै मानवअधिकार दिवस मनाइदैछ । नागरिकले बाँच्न पाउनु

'मानवलाई बाँच्नै सक्सको वर्ष'

काठमाडौं, २५ मद्सिर (रासस) ।

बिहीबार डिसेम्बर १०, अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवस विश्वभर मनाइदैछ । सन् १९४८ डिसेम्बर १० अर्थात् आजको दिन संयुक्त राष्ट्रसङ्घको महासभाले 'विश्व मानवअधिकार घोषणा पत्र, १९४८' जारी गरेको दिनको स्मरणमा आजका दिनलाई विश्वभर नै विश्व मानवअधिकार दिवसका रूपमा संसारभर मनाइन्छ । संयुक्त राष्ट्रसङ्घद्वारा जारी ३० बुँदै सो घोषणापत्रले नागरिकका समग्र अधिकारका विषयलाई समेटेको छ ।

पहिलो चरणमा आउने २० प्रतिशतमध्ये शुरुमा तीन प्रतिशत स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी र वृद्धवृद्धलाई दिइनेछ । सरकारले बाँकी ५२ प्रतिशत खोप कूटनीतिक नियोगबाट सरकार-सरकार (जिटुजी) सार्वजनिक खरीद नियमालीअनुसार र ठेकामार्फत ल्याउने छ । उहाँका अनुसार सरकारले रु ४८ अर्ब खोप ल्याउनका लागि बजेट विनियोजन गरेको छ ।

अहिले फाइजर एण्ड बायोएन्टेक, मोडेना (अमेरिका), अक्सफोर्ड-एस्ट्रोजेनेका (बेलायत), 'स्पुर्टिनिक-भी' र र्यामेलिया (रुस) र 'साइनोभ्याक्स' (चीन) का खोप अहिले अन्तिम परीक्षणमा छन् । तीमध्ये फाइजर कम्पनीको खोप सफल परीक्षण भई विश्व वास्थ्य सङ्गठन (डब्ल्युएचओ)ले भख्यैर मान्यता प्रदान गरेको छ ।

यो वर्ष लाग्नासाथै विश्वव्यापीरूपमै कारोना भाइरस 'कोभिड-१९' को महामारीको असर देखियो र यसका कारण विश्वमा लाखौं नागरिकले ज्यान पनि गुमाउनुपर्यो । कति नागरिक परिवार गुमाउनुपरेको पीडामा छन् भने क्रम अहिले पनि रोकिएको छैन । यसरी विगत वर्षका तुलनामा हेर्दा यस वर्ष महामारीबाट सिर्जित विविध कारणले गर्दा नागरिकका अधिकारका दायरा पनि खुम्चिएका तथा यसैकारण विश्वका कैयौं देशका नागरिकले आधारभूत अधिकारसमेत हनन् भएका गुनासा पनि विश्वव्यापीरूपमै सुनिएको छ ।

मानवअधिकारका अन्य विषय वस्तुभन्दा पनि यो वर्ष नागरिकले ज्यान जोगाउन नै ठूलो सक्स भएको अनुभव संसारका विभिन्न देशका नागरिकको छ । नागरिकलाई यस्तो भयो कि मनौं बाँच्न पाउनु नै मानिसको सबैभन्दा ठूलो अधिकार हो । त्यसैले पनि यस वर्ष बाँच्नु र बचाउनुलाई मूल विषयवस्तु बनाएर वर्ष विश्वभर नै मानवअधिकार दिवस मनाइदैछ । नागरिकले बाँच्न पाउनु

नै मानवअधिकारको आधारभूत अधिकार हो । जुन कोभिड महामारीका कारण सङ्कटमा परिहरेको देखिएको छ ।

कोभिड-१९ को महामारीबाट हालसम्म (बुधवारसम्म) विश्वमा छ करोड ८४ लाख १४ हजार १२२ जना सङ्कमित भएका छन् भने १५ लाख ६० हजार ६३० को मृत्यु भइसकेको छ । नेपालमा दुई लाख ४१ हजार १९५ जना सङ्कमित रहनुभएका सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पार्वत गुरुङले भन्नुभयो, "मानवअधिकार सुरक्षित गर्न सरकार सदा तयार छ, नागरिकको बाँच्न पहिलो शर्त हो, कोभिडबाट बाँच्ने भने कुरा मुख्य छ, त्यसबाट बचाउनका लागि यो वर्ष मानवअधिकार दिवसका अन्तर्राष्ट्रिय नारा पनि महामारीसँग सम्बन्धित नै राखिएको छ भने राष्ट्रिय नारा "महामारीमा मानवअधिकार : स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच विस्तार" तय गरिएको छ । यी नाराअनुसार महामारीको समयमा नागरिकको अधिकारको रक्षा गर्न विश्वका अधिकारवादी सङ्गठनसँस्थाले आफ्ना आवाजहरू बुलन्द गरिरहेका बताइएको छ ।

कोभिडको सङ्कमणबाट बच्न खोप तयार भएका समाचार आइरेको छैन । यसरी विगत वर्षका तुलनामा हेर्दा यस वर्ष महामारीबाट सिर्जित विविध कारणले गर्दा नागरिकका अधिकारका दायरा पनि खुम्चिएका तथा यसैकारण विश्वका कैयौं देशका नागरिकले आधारभूत अधिकारसमेत हनन् भएका गुनासा पनि मानवअधिकारको संरक्षण र संवर्द्धनमा लाग्नुपर्ने देखिन्छ ।

विकसित राष्ट्रमा मात्र नभएर विकासशील देशमा खोपको व्यवस्था प्राप्तिको दैर्घ्यमा ज्यान जोगाउन नै राखिएको छ । यस वर्ष विश्वका अधिकारवादी सङ्गठनसँस्थाको कार्य अन्य कार्यहरूका अतिरिक्त यस विषयमा अझ बढी कोन्द्रित हुने देखिएको छ ।

विकसित राष्ट्रमा मात्र नभएर विकासशील देशमा खोपको व्यवस्था प्राप्तिको दैर्घ्यमा ज्यान जोगाउन नै राखिएको छ । यस वर्ष विश्वका अधिकारवादी सङ्गठनसँस्थाको कार्य अन्य कार्यहरूका अतिरिक्त यस विषयमा अझ बढी कोन्द्रित हुने देखिएको छ ।

विकसित राष्ट्रमा मात्र नभएर विकासशील देशमा खोपको व्यवस्था प्राप्तिको दैर्घ्यमा ज्यान जोगाउन नै राखिएको छ । यस वर्ष विश्वका अधिकारवादी सङ्गठनसँस्थाको कार्य अन्य कार्यहरूका अतिरिक्त यस विषयमा अझ बढी कोन्द्रित हुने देखिएको छ ।

महामारीबाट हालसम्म (बुधवारसम्म) विश्वमा छ करोड ८४ लाख १४ हजार १२२ जना सङ्कमित भएका छन् भने १५ लाख ६० हजार ६३० को मृत्यु भइसकेको छ । नेपालमा दुई लाख ४१ हजार १९५ जना सङ्कमित रहनुभएका सञ्चार तथा सूचना प्राप्तिमन्त्री पार्वत गुरुङले भन्नुभयो, "मानवअधिकार सुरक्षित गर्न सरकार सदा तयार छ, नागरिकको बाँच्ने भने कुरा मुख्य छ, त्यसबाट बचाउनका लागि यो वर्ष मानवअधिकार दिवसका अन्तर्राष्ट्रिय नारा पनि महामारीसँग सम्बन्धित नै राखिएको छ भने राष्ट्रिय नारा "महामारीमा मानवअधिकार : स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच विस्तार" तय गरिएको छ । यस वर्ष विश्वका अधिकारवादी सङ्गठनसँस्थाको कार्य अन्य कार्यहरूका अतिरिक्त यस विषयमा अझ बढी कोन्द्रित हुने देखिएको छ ।</

अब पाइपलाइनबाट पेट्रोल पनि ल्याइने

वीरगञ्ज, २५ मद्दिसिर (रासस)।

मोतिहारी-अमले खगञ्ज पेट्रोलियम पाइप लाइनबाट अगामी एक वर्षभित्र पेट्रोल ल्याउन गृहकार्य शुरुआत गरिएको छ। यसअघि विसं २०७६ भद्रैदेखि भारतको मोतिहारीबाट पाइप लाइनमार्फत अमले खगञ्जस्थित नेपाल आयल निगमको डिपोमा डिजल ल्याउन थालिएको थिए। अब एक वर्षभित्र सोही पाइप लाइनमार्फत पेट्रोल

ल्याउन गृहकार्य शुरु गरिएको हो।

निगमको सञ्चालक समितिले मोतिहारीबाट पेट्रोल पनि ल्याउन निगमलाई स्वीकृति दिएपछि काम अगाडि बढाइएको र यसका लागि भारतीय आयल निगम (आइओसी) सँगकुराकानी भइरहेको निगम प्रदेश नं २ को प्रादेशिक कार्यालय बनाउन लागेको छ, भने एउटा टचाइकी आयल निगमले आफै निगम प्रदेश नं २ को प्रादेशिक कार्यालय बनाउने छ।

कार्यालयका प्रमुख भरत रेग्मीले भन्नुभयो, “४२ लाख लिटर

पेट्रोल भण्डारण गर्ने क्षमताको दुईवटा पेट्रोल टचाइकी अमले खगञ्ज डिपोमा तयार भइरहेको छ। दुई टचाइकीमध्ये एउटा टचाइकी भारत सरकारले बनाउन लागेको छ, भने एउटा टचाइकी आयल निगमले आफै निगम प्रदेश नं २ को प्रादेशिक कार्यालय बनाउने छ।”

भएपछि एकपटकमा २४

टचाइकरमा स्वचालित

उपकरणबाट तेल हाल्न सकिने छ।

टचाइकी आगो नलागोस् भनेर तथा आगो लागेपछि सो आगो निभाउन ३०/३० लाख गरी पानी भण्डारण गर्ने दुईवटा टचाइकी तयार हुनेछ।

साथै अत्याधुनिक प्रयोगशाला र २४ भ्याकरमा एकपटक पेट्रोल लोड

अनलोड गर्ने काम हुनेछन्।

नेपाल सरकारको करिव रु दुई अर्ब को लागतमा निर्माण भइरहेको सो पाइप लाइनमा अन्तर्राष्ट्रिय

बाँकी अन्तम पृष्ठमा

‘मानवलाई बाँचै ...

“भविष्यमा सुधारको अपेक्षा गरेर सबैले मानवअधिकारको रक्षाका निमित्त मिलेर काम गर्नुपर्छ।” नेपालमा राजनीतिक तथा जातीयरूपमा मानवअधिकार उल्लङ्घनका घटनामा कमी आउन सकेको छैन। ऐन कानून भए पनि त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको देखिएन।

“देशमा महिला, दलित, जनजातिलागायतका विविध विषयमा कानून निर्माण भए पनि कार्यान्वयनमा कठिनाई देखिएको छ,” महिला अधिकारकमी डा रेणु राजभण्डारीले भन्नुभयो, “समाजमा चेतनाकोस्तरमा वृद्धि नभएसम्म सुधारको अपेक्षा गर्न सकिएन।”

अधूरै सङ्क्रमणकालीन न्याय

सरकारले विस्तृत शान्ति समझौतापछि दशवर्षे सशस्त्र द्रुद्धकालमा भएका घटनाको सत्य

पता लगाउने उद्देश्यले गठन गरेको सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन आयोगले अफै पनि पीडितलाई न्याय दिने दिने काम पूरा गर्न सकेको छैन।

सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन गर्न बनेको आयोग ऐन, २०७ आएपछि दुई वर्षका लागि गठन गरेको आयोगले चार वर्षसम्म पनि काम गर्न नसकेपछि पहिलो पदाधिकारीलाई विदाइ गरेर दुवै आयोगमा नयाँ पदाधिकारी ल्याएर काम अधिक बढाइएको छ। तर पीडितहरू भने न्याय पाउने पूर्ण आयोगले अफै छैनन्।

सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगमा पीडितका ६४ हजार उजुरी परेका छैन भने बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन आयोगमा तीन हजार १९७ उजुरी परेका छैन्। ती उजुरीउपर छानबिन गरी दोषीलाई

कारबाही र पीडितलाई न्याय दिने काम निकै ढिलाइ भइरहेको छ।

पीडितहरू अफै पनि न्याय पाउने आशामा छैन्। आयोगको सिफारिस अनुसार परिपूरणको व्यवस्था पनि छ। सरकारले दुईपटक गरेर पीडितलाई रु १० लाख राहतस्वरूप प्रदान गरेको छ। द्रुद्धपीडित साभा चौतारीका अध्यक्ष अधिकारीले भन्नुभयो, “न्याय पाउने आशामा पीडित भौतारिंदा भौतारिंदै जीवनको उर्वर समय खेर गयो, तर न्याय पाएनन्।”

दुई आयोगको कानून संशोधनका विषयमा ढिलाइ भइरहेको छ। सर्वोच्च अदालतले अन्तर्राष्ट्रिय कानून, सन्धि समझौता, पीडितको सहभागिताका कानून संशोधन गर्न आदेश दिएको छ। पीडितले पनि

पीडितको भावनालाई समेट्ने गरी ऐन संसोधन गर्नुपर्ने माग राखेको छैन तर पीडितको माग पूरा हुनसकेको छैन।

“विस्तृत शान्ति समझौता भएको पनि १३ वर्ष वित्तिसम्बोध, गर्भमा भएका बच्चा जन्मिएर उच्च शिक्षा पढ्ने बेला भइसक्यो”, द्रुद्धपीडित साभा चौतारीका अध्यक्ष अधिकारीले भन्नुभयो, “न्याय पाउने आशामा पीडित भौतारिंदा भौतारिंदै जीवनको उर्वर समय खेर गयो, तर न्याय पाएनन्।”

विश्वव्यापीरूपमा फैलिएको कोभिडको प्रभावका कारण मानवअधिकार दाइकटमा परेका बेलामा अन्य खालका मानवअधिकारका मुद्दा ओर्फेलमा परेका छैन। महामारीका बेला बाँचुनै ठूलो विषय भएको हुँदै बाँचै र बचाउने काममा सरकार तथा सरोकारवाला निकायको ध्यान केन्द्रित हुनुपर्ने देखिन्छ।

मत्स्य कृषकहरूका लागि जानकारी

पोखरीको तयारी

पोखरी सुकाउने वा पानी सुकाउन नसके वा पानीको स्रोत नभएको पोखरी भए त्यसमा पुराना र जँगली माछाहरू जाल तानेर निर्माल पार्ने वा एमोनियम सल्फेट र चुनको मिश्रण १:५ को अनुपातमा एक कठा जलाशयको लागि एमोनियम सल्फेट ३.७५ के.जी र घर पोल्ने चुना १८.७५ के.जी.मिलाएर छ्वेर जँगली माछा मार्ने। पोखरीको डिल र साईडमा भएका भारपात हटाउने। आवश्यकता अनुसार मर्मत सम्भार गर्ने।

घर पोताने चुना १०-१५ के. जी. चुनाप्रति कठाका दरले चारै तिर छैन।

मल. गोवर मल १०० के. जी. प्रति कठा शुरुमा र त्यसपछि हरेक हप्तामा १५ के. जी. प्रति कठाका दरले प्रयोग गर्ने तर नयाँ पोखरीको लागि १५० देखि ३०० के.जी. पाकेको गोवर मल प्रयोग गर्ने वा १.७ के.जी.डि. ऐ.पी. र १ के.जी. यूरियाप्रति कठा दरले प्रत्येक १५ दिनमा प्रयोग गर्ने। उपयुक्त डोज पानीको मलिलोपनमा भर पर्दै। कम्तिमा १.५ मि. पानी राख्ने (प्रवेशद्वारमा जाली राखेर)।

माछा भुरा फिरारलिङ्गलको स्टोकिंग ५-६ दिन पछि १००० गोटा प्रति कठाको दरले स्टक गरिन्छ। तर पालन प्रविधि अनुसार स्टोकिङ्ग डेन्सिटी फरक पर्न सक्छ।

स्टकिंग प्रतिशत

सि. नं.	माछाको नाम	स्टोकिङ्ग डेन्सिटी_१ प्रतिशत	स्टोकिङ्ग डेन्सिटी_२	स्टोकिङ्ग डेन्सिटी_३	स्टोकिङ्ग डेन्सिटी_४
१	कमनकार्प	२५	२०	४०	२०
२	सिल्भर कार्प	३५	४०	२५	२०
३	विगहेड कार्प	१०	२०	१५	४०
४	ग्रास कार्प	५	१०	१०	१०
५	रह	१५			१०
६	नैनि	१०	१०	१०	
७	भाकूर				

माछाको आहार विहार

माछाको नाम	आहाराको क्षेत्र	आहार
भाकूर	पानीको माथिल्लो भाग देखीमध्य भाग	जुप्लाक्टन
रह	पानीको मध्य भागदेखी पिंध सम्म	डिट्रिटस, दाना
नैनि	पानीको पिंधभागमा	सर्वाहारी दाना
सिल्भर कार्प	पानीको माथिल्लो भाग	फाईटोप्लांटन
विगहेड कार्प	पानीको माथिल्लो भागदेखी मध्यभाग सम्म	जुप्लाक्टन
ग्रास कार्प	पानीको जून सूकै भागमा	धाँस, दाना
कमनकार्प	पानीको पिंधभागमा	सर्वाहारी दाना

प्रयोग :

पेलेट दाना माछाको शारिरिक तौलको ५ प्रतिशतको दरले दिने (शुरुमा ५ देखि १० प्रतिशत शारिरिक तौलको र ठूलो माछाको हकमा १ देखि ३ प्रतिशत शारिरिक तौलको वा ग्रास कार्प ५० ग्रामभन्दा ठूला शारिरिक

तिलाठीमा महिला हिंसाबिरुद्ध अन्तरक्रिया सम्पन्न

दैनिक समाचारदाता
राजविराज २५, मंसिर ।

लैंगिक हिंसा अन्त्यको प्रतिबद्धता जनाउँदै सप्तरीको तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकाले लैंगिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान अन्तर्गत विहिवार अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरिएको छ ।

“व्यक्ति, समाज र सबैको ऐक्यबद्धता” भन्ने नाराका साथ आयोजित कार्यक्रममा बोल्दै वक्ताहरूले पछिला दिनहरूमा लैंगिक हिंसाका घटनाहरू अत्यधिक संख्यामा बढौं जानु गर्नुपर्नेमा उनीहरूको जोड थिए ।

सो कार्यक्रममा गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष सुचिता कुमारी यादव, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत केशव कुमार भा, वडा अध्यक्षहरू दिनेश्वर मिश्र, खगेन्द्र मण्डल, मनोज चौधरी, गोविन यादव, लक्ष्मीप्रसाद मण्डल, गुलाबप्रसाद सिंह, जनस्वास्थ्य अधिकृत भपेन्द्र भाताथा वडा सचिवहरू मिथिलेश भा, राजेश सिंह, जगदिश यादव, सन्तलाल मण्डल, मुक्तिलाल यादव सहितकाले मन्त्रव्य व्यक्त गरो थिए ।

गाउँपालिकाका विपद् व्यवस्थापन अधिकृत राजेश कुमार भाले स्वागत गरेका थिए भने कार्यक्रम जनस्वास्थ्य निरीक्षक दिपककुमार मण्डलले सञ्चालन गरेका थिए ।

बम पड्काउने क्रममा केही सर्वसाधारण र केही आफ्नै कार्यकर्तासमेत मारिएका थिए । गतिविधि आपराधिक हुन थालेपछि सरकारले विसं २०७५ फागुन २८ गतेबाट चन्द समूहका गतिविधि रोम्ने निर्णय गरेको थिए । यसपछि प्रहरीले उपल्लोस्तरका नेतासहित भण्डै दुई हजारलाई पकाउ गरी कारबाही गरेको थिए । तीमध्ये एक हजार ८९४ मुद्दा दर्ता भएको छ । पकाउ परेकामध्ये धैर्य छुटेका छन् ।

प्राप्त विवरणअनुसार १३८ जना पुरुषका लागि थुनामा छन् भने अरु सबै छुटेका छन् । छ्यालीस गर्ने कुरालाई विशेष ध्यान दिने गरी निर्देशन भएको छ ।

यही मङ्गलबार मोरडको मिक्लाजुङ्मा शिक्षक राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठको वर्वतापूर्ण तरिकाले हत्या भएको थिए । उक्त हत्यामा नेत्रविक्रम चन्द समूहको संलग्नता रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

घटना भएको भोलिपल्ट बृद्धावार गृह मन्त्रालयले तीनवटै सुरक्षा निकायमा प्रमुखसँग ‘सुरक्षा ब्रिफिंग’ लिएको थिए । उक्त ब्रिफिंग नियमित भएको गृह प्रवत्ता चक्रबहादुर बुढाले जानकारी दिनुभयो ।

यसअघि सो समूह विभिन्न भौतिक संरचनालाई क्षति पुऱ्याउन विष्फोट गराउने क्रियाकलाप गर्नमा बढी उद्यत थिए । उपत्यकामा

हुनेछन् । अहिले सो पाइपबाट भारत विहारको पटनामा पम्पिङ गरेर अमलेखगञ्ज डिपोमा डिजल आउने गरिएको छ । मोतिहारीमा पेट्रोल त्याउने काम सम्पन्न भएपछि त्यहीबाट पम्पिङ गरेर पेट्रोल पनि त्याइने छ । प्रतिघण्टा तीन लाखदेखि चार लाख लिटरसम्म पेट्रोल आपूर्ति गर्न सकिने जनाइएको छ ।

पाइप लाइनमा पेट्रोल त्याउन मोतिहारी तर्फ काम सम्पन्न भइसकेको बताइएको छ । भारतीय आयल कर्पोरेशन लिमिटेडले मोतिहारीमा भर्टिकल ट्याइक निर्माण गर्ने काम शुरू गरेको छ ।

यसै गरी अमलेखगञ्जस्थित नियमको कार्यालयमा पेट्रोल आपूर्ति गर्नका आवश्यक पनि पूर्वाधारको काम अगाडि बढाइएको छ ।

कार्यालय हाताभिन्न पश्चिमतर्फ रहेको छ विधायिकालमा रहेको खाली जग्गामा आवश्यक कामहरू

देश विदेशबाट पठाइएको रकम तुरुन्त भुक्तानी लिनका लागि सम्झनुहोस् ।

नेपाल सहकारी संस्था लि.

राजविराज ४, फोन नं. ०३१-५२१०९६

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८, ९८०३२८११५), सम्पादक : अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९९७), सहसम्पादक : दीपककुमार गुप्ता (९८४९१३२९९), लेआउट : संजय शेखर,

मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०३१-५२०७८८ (कार्यालय), ईमेल : rajbirajdainik@gmail.com, वेबसाइट : rajbirajdainik.com.np

समुन्नती कार्यक्रम बार्षिक कार्यक्रमको फिल्ड अनुगमन

दैनिक समाचारदाता
राजविराज २५, मंसिर ।

सबल नेपालद्वारा
संचालित समन्नती कार्यक्रम
तथा लैंगिक विभेद
निर्मुलिकरणको बार्षिक प्रगती
बारेमा जिल्ला कार्यक्रम
सल्लाहकार समिति फिल्ड
अनुगमन गरिएको छ ।

विहिवार जिल्ला कार्यक्रम
सल्लाहकार समिति फिल्ड
अनुगमनका संयोजक प्रभाकर

यादवको अगुवाईमा स्थलगत
निरिक्षण गरिएको हो ।

टोलीले सप्तरीको सुरुङ्गा
नगरपालिका र खड्ग
सप्तरी कार्यक्रम अन्तर्गत
स्वास्थ्य, शिक्षा र कृषी क्षेत्रमा
गरिएको कार्यक्रमको अवलोकन
गरिएको सबल नेपालका फिल्ड

समन्वय ईकाई प्रमुख फणिद्व
खत्री, सबल नेपालका अध्यक्ष
जुना गिरी, सबल नेपालका
कार्यक्रम संयोजक नन्दकिशोर
चौधरी लगायत सुरुङ्गा
नगरपालिका तथा खड्ग
नगरपालिकाका विभिन्न वडाका
वडा अध्यक्षहरूको सहभागिता
रहेको थिए ।

उत्तरतीर भागेको पीडितले
बताए ।

इलाका प्रहरी कार्यालय
लहानका निर्मित प्रमुख प्रहरी
निरीक्षक सुभाष खतिवडाले
रकम लुटिएको थाहा पाए
लगतै घटनास्थल पुगेर
अनुसन्धान गरिएको बताउँदै
सहकारीको सिसिटी फुटेज
हेरेर थप अनुसन्धान गरिरहेको
जानकारी दिएका छन् ।

ज्येष्ठ नागरिकको जिम्मेवारी हामी सबैको

आशीर्वाद
जोगाऊँ

हाम्रो शिरमाथिको ओत हुन् ती हात
सतर्कताले नै हुनेछ अटल त्यो साथ

ज्येष्ठ नागरिकसँग कोरोनाविरुद्ध लड्ने प्रतिरोधात्मक
क्षमता कम हुने हुँदा दशैमा विशेष ध्यान पुऱ्याउँ ।

हामी घर फर्किए हाम्रा गाउँमा भएका अग्रज र ज्येष्ठ नागरिकलाई जोखिम बढाउ । त्यसैले यो दशैमा सकेसम्म जहाँ छौं त्यहिं बसाँ ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

देश विदेशबाट पठाइएको रकम
तुरुन्त भुक्तानी लिनका लागि
सम्झनुहोस् ।

हाम्रो
सेवाहरू

prabhu
Money Transfer

रकम पठाउन तथा पाउनका लागि भरपूरो माध्यम

प्रभुको बच्चा

IME
International Money Express

प्रभुको बच्चा

himal
remit

हिमालरेमिट

— CHAUDHARY GROUP INSTITUTE —

CG Money

CG Money